

Karttunen Mari
1(4)

2.5.2024

TVK:n oikeustapauskommenttaari 2.5.2024

Vakuutusosoikeus

Diaarinumero 23267:2021 (L)

Antopäivä 23.1.2024

Masennuksen katsottiin olevan seurausta tapaturman aiheuttamasta traumaperäisestä stressihäiriöstä ja oikeuttavan korvauksiin

Tiivistelmä

A:lle oli korvattu työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisia korvauksia 5.10.2019 sattuneesta tapaturmasta 20.4.2020 saakka muun muassa traumaperäisen stressihäiriön perusteella. Oikeus jatkokorvaukseen oli hylätty. Vakuutusosoikeus katsoi A:n psyykkisten oireiden 20.4.2020 jälkeenkin johtuvan tälle diagnoosiksi asetetusta keskivaikeasta masennuksesta, jonka vakuutusosoikeus katsoi olevan lääketieteellisesti todennäköisesti seurausta A:lle 5.10.2019 sattuneen tapaturman johdosta korvatusta traumaperäisestä stressihäiriöstä. Vakuutusosoikeus katsoi A:n olevan oikeutettu työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisiin korvauksiin 20.4.2020 jälkeenkin.

Vakuutusosoikeuden ratkaisu

A ei ollut sairastanut masennusta tai muitakaan mielenterveyden häiriöitä ennen tapaturmaa. A:n työ- tai yksityiselämässä ei myöskään ollut kuvattu sattuneen merkittäviä masennukselle altistavia tapahtumia. Vakuutusosoikeus katsoi, että A:lle diagnoosiksi asetettu keskivaikea masennus oli lääketieteellisesti todennäköisesti seurausta hänelle 5.10.2019 sattuneen tapaturman johdosta korvatusta traumaperäisestä stressihäiriöstä ja A:n psyykkiset oireet 20.4.2020 jälkeenkin johtuivat tästä masennuksesta. Vakuutusosoikeus katsoi, että A:lla oli oikeus työtapaturma- ja ammattitautilain (jäljempänä myös TyTAL) mukaisiin korvauksiin 20.4.2020 jälkeenkin.

Karttunen Mari
2(4)

2.5.2024

Kyseessä oli äänestysratkaisu (4–1).

Lainkohdat

Työtapaturma- ja ammattitautilaki 16 §

TVK:n kommentaari

Asiassa oli kysymys siitä, oliko vahingoittuneella todettu masennus todennäköisessä lääketieteellisessä syy-yhteydessä korvattuun vahinkotapahtumaan ja siten korvattava. Työtapaturma- ja ammattitautilain 16 §:n mukaan vahinkotapahtuman korvaamisen edellytyksenä on todennäköinen lääketieteellinen syy-yhteys vahinkotapahtuman ja vamman tai sairauden välillä, jollei laissa jäljempänä toisin säädetä.

Vakuutusosoikeuden julkaisemasta lyhyestä ratkaisuselosteesta ilmenevien melko suppeiden tietojen perusteella vahinkotapahtumana oli tapauksessa ollut tapaturma, eli ulkoisesta tekijästä johtuva äkillinen ja odottamaton tapahtuma (TyTAL 17 §). Vakuutuslaitos oli katsonut tapaturman aiheuttaneen vahingoittuneelle korvattavan traumaperäisen stressihäiriön. Tämän perusteella vahinkotapahtuman voidaan päätellä olleen vakava: Traumaperäisessä stressihäiriössä on kyse henkisestä järkytysreaktiosta, jonka korvausedellytyksistä säädetään työtapaturma- ja ammattitautilaissa erikseen. Lain 35.1 §:n mukaan traumaperäinen stressihäiriö voidaan korvata reaktiona sellaiseen rasittavaan, poikkeuksellisen uhkaavaan tai tuhoisaan tapahtumaan, joka todennäköisesti aiheuttaisi voimakasta ahdistuneisuutta melkein kenessä tahansa. Lisäksi korvaaminen edellyttää muun muassa sitä, että vahingoittunut on ollut välittömästi osallisena vahinkotapahtumaan (TyTAL 35.3 §).

Ratkaisuselosteen mukaan vakuutuslaitos oli suorittanut vahingoittuneelle työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisia korvauksia noin 6,5 kuukauden ajan tapaturman sattumisesta ja katsonut, ettei oikeutta jatkokorvaukseen tämän jälkeen enää ollut. Ratkaisuselosteen perusteella vahingoittuneelle oli asetettu diagnoosiksi keskivaikea masennus. Ilmeisesti vakuutuslaitos ei ollut katsonut masennuksen olevan todennäköisessä lääketieteellisessä syy-

Karttunen Mari

2.5.2024

3(4)

yhteydessä vahinkotapahtumaan eikä näin ollen korvattava työtapaturma- ja ammattitautilain perusteella.

Vakuutusosoikeus arvioi kuitenkin syy-yhteyttä toisin. Todennäköistä lääketieteellistä syy-yhteyttä koskevan TyTAL 16 §:n mukaan syy-yhteyden arvioinnissa otetaan huomioon erityisesti lääketieteelliset löydökset ja havainnot, vahingon sattumistapa sekä aikaisemmat vammat ja sairaudet. Vakuutusosoikeus onkin ottanut syy-yhteyttä puoltavana tekijänä huomioon sen, ettei vahingoittunut ollut sairastanut masennusta tai muitakaan mielenterveyden häiriöitä ennen tapaturmaa sekä sen, ettei vahingoittuneen työ- tai yksityiselämässä ollut kuvattu sattuneen merkittäviä masennukselle altistavia tapahtumia. Ratkaisuselosteesta ei käy ilmi millaista selvitystä näistä seikoista oli esitetty tai missä vaiheessa ja kenen aloitteesta selvitystä oli hankittu. Joka tapauksessa masennuksen muita mahdollisia syytekijöitä oli selvitetty, joko vakuutuslaitoksen tai muutoksenhakuasteen aloitteesta.

Yksin muiden mahdollisten syytekijöiden puuttuminen ei riitä TyTAL 16 §:ssä tarkoitetun todennäköisen lääketieteellisen syy-yhteyden osoittamiseen. Muiden syytekijöiden puuttuminen on kuitenkin tärkeä selvitettävä ja huomioon otettava seikka tilanteessa, jossa vamma tai sairaus sopii lääketieteellisesti arvioituna todennäköisesti vahinkotapahtumasta aiheutuneeksi. (Ks. [TyTAL 16 §:n yksityiskohtaiset perustelut](#), HE 277/2014 vp, s. 71–72.) Ratkaisuselosteesta ei käy ilmi, mitä seikkoja vakuutusosoikeus on masennuksen muiden mahdollisten syytekijöiden puuttumisen ohella ottanut huomioon masennuksen ja vahinkotapahtuman välistä syy-yhteyttä arvioidessaan.

On syytä huomata, ettei vakuutusosoikeus katsonut vahingoittuneella todetun masennuksen aiheutuneen suoraan korvattavasta tapaturmasta, vaan tapaturman aiheuttamana korvatusta traumaperäisestä stressihäiriöstä. Vamman tai sairauden onkin vakiintuneesti katsottu olevan korvattavuuden edellytyksenä olevassa todennäköisessä syy-yhteydessä itse vahinkotapahtumaan, kun sen on katsottu aiheutuneen vahinkotapahtuman perusteella korvattavasta vammasta tai sairaudesta. Myös korkein oikeus on [ratkaisussaan KKO:2010:73](#)

Karttunen Mari

2.5.2024

4(4)

katsunut masennuksen olevan seurausta työtapaturman aiheuttamana korvatusta traumaperäisestä stressihäiriöstä ja näin ollen syy-yhteydessä itse työtapaturmaan.

Korkeimman oikeuden ratkaisu on annettu ennen työtapaturma- ja ammattitautilain voimaantuloa, eikä ratkaisuun sovelletussa tapaturmavakuutuslaissa ollut erillistä säännöstä todennäköisen lääketieteellisen syy-yhteyden arvioinnista. Korkein oikeus perusteli ratkaisuaan muun muassa sillä, että lääketieteellisen tietämyksen mukaan masennus voi kehittyä myös traumaperäisen stressihäiriön seurauksena sekä sillä, ettei vahingoittuneella ollut ennen tapaturmaa ollut mielenterveyden häiriöitä ja ettei tämän yksityiselämässä ollut kuvattu sattuneen merkittäviä masennukselle altistavia tapahtumia. Asiassa esitetyn selvityksen perusteella korkein oikeus päätyi katsomaan, että vahingoittuneelle kehittynyt masennus oli todennäköisemmin traumaperäisen stressihäiriön seurausta kuin muista syistä johtuvaa.

Vakuutusosoikeus vaikuttaa lyhyen ratkaisuselosteen perusteella arvoineen syy-yhteyttä nyt käsitellyssä asiassa VakO 23267:2021 melko vastaavalla tavalla kuin korkein oikeus ratkaisussaan KKO:2010:73.

Asiasanat

Masennus, syy-yhteys, henkinen järkytysreaktio, traumaperäinen stressihäiriö, tapaturma, seurannaisvahinko

Tämä dokumentti on julkaistu TVK:n Työtapaturmatieto -palvelussa (tyotapaturmatieto.fi)